

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки  
Кафедра документознавства і музейної справи



ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної і  
навчальної роботи та рекрутації,  
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 17.10.2018 р.

**ПРОГРАМА**  
нормативної навчальної дисципліни

**АРХІВОЗНАВСТВО**

підготовки бакалавра

спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

освітньої програми «Документаційне забезпечення управління та  
інформаційно-аналітична діяльність»

Луцьк – 2018

**Програма навчальної дисципліни «АРХІВОЗНАВСТВО»** підготовки бакалавра, галузі знань 02 «Культура», спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», за освітньою програмою «Документаційне забезпечення управління та інформаційно-аналітична діяльність».

” ” \_\_\_\_\_, 2018 р. – 35 с.

**Розробники:** Петрович В. В., доцент кафедри документознавства і музейної справи, к.і.н., доцент.

**Рецензент:** Шабала Я. М., професор кафедри археології, давньої та середньовічної історії України, д.і.н., професор.

**Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри документознавства і музейної справи**

протокол № 2 від 18 вересня 2018 р.

Завідувач кафедри:  (Бондаренко Г. В.).

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету історії, політології та національної безпеки**

протокол № 2 від 25.09. 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету  (Шваб А. Г.).

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки**

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Денна форма навчання	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 270/9	Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»	Рік підготовки 2 Семестр 3, 4
ІНДЗ: є		Освітня програма «Документаційне забезпечення управління та інформаційно-аналітична діяльність»
	Практичні (семінари) 74 год.	
	Лабораторні ____ год.	
	Самостійна робота 98 год.	
	Освітній ступінь бакалавр	Консультації 24 год.
		Форма контролю: залік (3 семестр; екзамен (4 семестр)

Найменування показників	Галузь знань, напрям спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Заочна форма навчання	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 270/9	Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»	Рік підготовки 2-й Семестр 3, 4
ІНДЗ: є		Освітня програма «Інформаційна аналітика та адміністрування систем управління»
	Практичні (семінари) 18 год.	
	Лабораторні ____ год.	
	Самостійна робота 200 год.	
	Освітній ступінь бакалавр	Консультації 34 год.
		Форма контролю: залік (3 семестр; екзамен (4 семестр)

## 2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дисципліна «Архівознавство» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін підготовки бакалаврів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», освітньою програмою «Документаційне забезпечення управління та інформаційно-аналітична діяльність» і спрямована на: ознайомлення студентів з теоретичними та практичними навичками щодо організації архівної справи, закономірностями її становлення й розвитку, науковими засадами експертизи цінності документів, організацією документів Національного архівного фонду, архівним описуванням, створенням довідкового апарату, зберіганням та використанням відомостей, що містяться в архівних документах.

**Мета навчальної дисципліни:** формування історичного мислення студентів на основі системи наукових знань про архіви, архівну справу, її історію, теорію і практику, її правові та економічні засади. Сприяє підготовці фахівців для архівних установ, яким у науковій і практичній діяльності доводиться вирішувати проблеми архівістики. Дає необхідні знання для документознавців, адже їх професія потребує знань і практичних навичок роботи з усіма видами історичних джерел, насамперед – з архівними документами. При цьому особлива увага звертається на формування вміння поєднувати дані джерел та робити узагальнюючі висновки. Формуванню уявлень про систему складових історичного процесу, всі події якого пов'язані з вивченням документальних матеріалів, що виступають у даному випадку однією із суттєвих ознак історичної інформації про історію певного регіону. Важливим є також напрямком формування вмінь застосовувати отримані знання у практичній роботі.

**Основними завданнями** вивчення дисципліни «Архівознавство»: дати майбутнім фахівцям систему знань з історії зародження і розвитку архівної справи, формування Національного архівного фонду України, становлення архівної системи та діяльності державних архівних установ, основних принципів комплектування, зберігання і використання інформаційно-документальних ресурсів. Вивчення життя і діяльності видатних істориків, архівознавців, археографів, їх внеску в архівну науку і практику, виявлення, ідентифікація, фіксація та охорона документальних пам'яток історії та культури, які складають історичну, наукову та художню цінність.

## 3. КОМПЕТЕНЦІЇ

**До кінця навчання студенти повинні оволодіти наступними компетенціями:**

- Знати:
- історію становлення архівознавства як науки;
  - структуру архівознавства та архівного фонду;
  - етапи розвитку архівознавства та формування архівної системи;

- джерела та історіографію архівознавства;
- основні види документальних матеріалів;
- досягнення у теорії та практиці архівознавства;
- методики й технології архівної справи;
- понятійно-категоріальний апарат науки.

- Уміти:
- застосовувати основні методи та принципи архівознавчого дослідження;
  - використовувати архівознавчі дослідження для вивчення і розуміння історичного процесу;
  - виявляти документальні пам'ятки, які складають історичну та наукову цінність;
  - застосовувати комп'ютерну техніку та новітні інформаційні технології для опрацювання документальних матеріалів.

Мати навички:

- роботи з архівними документами;
- визначення етапів становлення архівознавства як науки;
- вивчення методики архівознавчих досліджень;
- з'ясування закономірностей використання результатів історико-архівознавчих досліджень у різних сферах життя суспільства.

#### **4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**3-й семестр (денна форма навчання), 3-й семестр (заочна форма навчання)**

**Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи архівознавства**

**Тема 1. Архівознавство як наукова система та навчальна дисципліна**

Становлення архівознавства як науки та навчальної дисципліни. Роль і значення архівознавства як системи наукових знань про архіви, архівну справу, її історію, теорію і практику. Два основних значення поняття «архів». Архівна справа як галузь життєдіяльності суспільства. Формування архівознавства в рамках історичної науки. Суть архівознавства як навчальної дисципліни. Загальне завдання курсу «Архівознавство».

Об'єкт і предмет архівознавства. Основні методи архівознавчого дослідження. Загальні принципи архівознавства, специфічні принципи ведення архівної справи.

**Тема 2. Джерельна база та історіографія, системні та функціональні взаємозв'язки архівознавства як науки і навчальної дисципліни**

Джерельна база архівознавства. Групи джерел. Основні етапи становлення та завдання історіографії архівознавства. Зв'язок архівознавства з іншими науками та навчальними дисциплінами. Здобутки архівознавства на міждисциплінарному рівні досліджень.

### **Тема 3. Національний архівний фонд**

Зміст поняття «Національний архівний фонд». Законодавче регулювання формування Національного архівного фонду, зберігання його документів та використання архівної інформації. Склад і структура Національного архівного фонду. Основні групи документів. Особливо цінні та унікальні документи. Планомірне виявлення особливо цінних (ОЦ) документів і взяття їх на окремий облік. Виняткова історико-культурна цінність для держави та суспільства унікальних документальних пам'яток (УДП). Облік унікальних документальних пам'яток у Державному реєстрі національного культурного надбання.

### **Тема 4. Архівна україніка**

Зміст поняття «архівна україніка». Основні етапи розбудови «архівної україніки». Формування інформаційного масиву архівної україніки. Розробка основних теоретичних засад україніки. Академічний проект «Архівна та рукописна україніка». Україніка у практичній роботі державних архівних установ. Поява українських архівів в Інтернеті. На шляху до інституалізації україніки.

### **Тема 5. Основні групи документів українського комплексу архівної україніки**

Офіційні документи давніх українських урядових установ. Дипломатичні та інші офіційні документи. Офіційні документи центральних установ, що діяли на українських землях. Офіційні державні документи провінційних, регіональних та місцевих органів, що перебували на українських землях. Документи офіційних українських військових підрозділів. Документи, що виникли внаслідок діяльності представників недипломатичних державних установ. Документація українських недержавних приватних установ. Документація нелегальних організацій. Особисті папери українських емігрантів. Рукописні книги, зібрання історичних документів та автографи, аудіовізуальні документи. Документи, створені за кордоном приватними українськими емігрантськими організаціями.

### **Тема 6. Зарубіжний комплекс документів архівної україніки**

Характеристика основних груп документів зарубіжного комплексу. Документи урядів, напівприватних або приватних установ та організацій, окремих осіб. Дипломатичні або консульські документи офіційних місій інших держав на українських землях. Документи військової та цивільної окупаційної влади на українських землях часів війни. Документи іноземних неурядових фірм, культурних релігійних, журналістських організацій. Особисті папери іноземців, що перебували в Україні. Колекції рукописів та документів, зібрані іноземцями, що мешкали в Україні.

### **Тема 7. Формування Національного архівного фонду України**

Формування Національного архівного фонду: зміст поняття. Мета формування НАФ. Джерела формування НАФ. Головні завдання державних архівних установ щодо формування НАФ. Організаційно-правова основа формування НАФ. Теоретико-методична основа

формування НАФ. Визначення поняття «експертиза цінності документів» Завдання експертизи цінності документів. Документи постійного зберігання. Документи тривалого (довготривалого (понад 10 років) зберігання. Документи тимчасового зберігання. Принципи експертизи цінності документів. Критерії експертизи документів. Організація і методика експертизи цінності документів та оформлення її результатів. Діяльність експертних комісій з питань віднесення документів до НАФ.

### **Тема 8. Архівна система та система архівних установ**

Визначення поняття «архівна система». Основні види архівних систем. Централізовані архівні системи. Децентралізовані архівні системи. Визначення поняття «система архівних установ». Визначення поняття «мережа архівних установ». Нормативно-правове регулювання діяльності системи архівних установ України. Центральний орган виконавчої влади у сфері архівної справи та діловодства. Структура Державної архівної служби України. Центр інформаційних технологій. Страховий фонд документації України. Мережа архівних установ, наукових установ та спеціальних установ страхового фонду документації (СФД). Центральні державні архіви. Науково-дослідні інститути. Центральні державні архівні установи. Галузеві державні архіви. Архівні підрозділи державних наукових установ, музеїв та бібліотек (відділи рукописів та інші структурні підрозділи). Трудові архіви. Відділи районних державних адміністрацій системи Державної архівної служби.

### **Тема 9. Організація роботи державних архівів**

Визначення поняття «державний архів». Нормативно-правове регулювання діяльності державних архівів. Статус та структура архівів. Функції державних архівів. Діяльність державних архівів у системі архівних установ. Основні правила роботи державних архівів України. Правила роботи державних архівів України. Управління архівом. Організація робочих кімнат державних архівів. Організація, структура та діяльність виробничих підрозділів архіву. Основні архівні технології. Виробничі підрозділи архіву. Технічне забезпечення державних архівів.

## **Змістовий модуль 2. Методика та практика архівної справи**

### **Тема 10. Архівне описування**

Визначення поняття «архівне описування». Мета архівного описування. Одиниця описування. Інформаційні характеристики або елементи описання: заголовок, номер фонду/справи, дата, зміст та форма документа, обсяг і розміри. Описова стаття. Види описування: ідентифікаційний, або основний, базовий; реєстраційний, або обліковий; спеціальний (презентаційний). Принципи архівного описування. Методи архівного описування.

## **Тема 11. Облік документів Національного архівного фонду України**

Визначення поняття «облік архівних документів». Вимоги, що висуваються до обліку архівних документів. Принципи обліку архівних документів: централізація, уніфікація, динамічність, достовірність і повнота. Етапи обліку архівних документів. Облікові документи архіву. Основні та допоміжні облікові документи. Книга обліку надходжень документів на постійне зберігання. Централізований державний облік документів НАФ. Вибуття документів з архіву.

## **Тема 12. Використання архівної інформації**

Визначення поняття «архівна інформація». Потреби в архівній інформації. Групи споживачів архівної інформації. Етапи забезпечення спільства ретроспективною інформацією. Організація користування документами. Користування документами. Використання архівної інформації. Джерела архівної інформації. Класифікація архівної інформації. Напрями використання архівної інформації. Форми використання архівної інформації.

## **Тема 13. Архівна евристика. Архівний маркетинг**

Визначення поняття «архівна евристика». Завдання архівної евристики. Особливості процесу пошуку інформації. Бар'єр неінформованості. Матеріальний бар'єр. Мовний бар'єр. Визначення поняття «архівний маркетинг». Показники ефективності організації використання НАФ. Соціологічна частина архівного маркетингу. Консалтингово-фінансова частина архівного маркетингу.

## **Тема 14. Особливості організації архівної справи у зарубіжних архівах**

Структура архівів та архівні системи зарубіжних країн. Державні (національні та відомчі) архіви. Корпоративні архіви. Приватні архіви. Відомчі (галузеві) архіви. Архівів президентів США. Централізовані архівні системи. Децентралізовані архівні системи. Підпорядкування національних архівів. Особливості організації архівної справи. Франція – «Класична країна архівів». Національний архів Франції. Структура Національного архіву: «наукові та культурні служби». Регіональні архіви у Франції. Комунальні (муніципальні) архіви у Франції. Госпітальні архіви у Франції. Специфічні особливості архівної системи та системи архівних установ ФРН. Конференції архівних референтів (керівників архівних установ Федерації та земель). Місцеві архівні установи ФРН. Церковні архіви ФРН. Єпископські архіви ФРН. Архіви політичних партій і спілок ФРН. Архіви літератури і мистецтв ФРН. Напрями діяльності Національного архіву Канади. Особливості зберіганням та використанням документів. Загальнодоступні бази даних. Співпраця в рамках європейських міжнародних архівних проєктів. Міжнародні генеалогічні архівні проєкти. Правові засади зарубіжної архівістики. Проблеми доступу до архівної інформації.



#### **4-й семестр (денна форма навчання), 4-й семестр (заочна форма навчання)**

### **Змістовий модуль 1. Історія архівної справи в Україні**

#### **Тема 1. Архіви Київської Русі та Галицько-Волинської держави**

Особливості розвитку архівної справи у Київській Русі. Основні центри зосередження найдавніших писемних документів: великокнязівський двір, церкви, монастирі, бібліотеки, приватні зібрання. Документи, що зосереджувалися у великокнязівському архіві. Розвиток архівної справи у Галицько-Волинській державі. Завдання князівської канцелярії. Канцелярський посади. Печатник. Організація роботи князівської канцелярії. Комплекси документів, що зберігалися в князівській канцелярії.

#### **Тема 2. Литовська метрика – архів Великого князівства Литовського. Коронна метрика – архів Речі Посполитої. Руська (Волинська) метрика (XV - перша половина XVII ст.)**

Литовська метрика як центральний архів (архів канцелярії) Великого князівства Литовського. Географічно-хронологічна історія Литовської метрики. Принципи і процес формування Литовської метрики (ЛМ). Реконструкція складу оригінальних книг ЛМ (до 1523 р.) за М. Бережковим. Тематичний діапазон ЛМ. Структурні відділи фонду ЛМ. Коронна метрика (МК) – центральний архів Речі Посполитої. Метрика більшої коронної канцелярії. Метрика меншої коронної канцелярії. Канцлерські та підканцлерські книги МК. Книги вписів, книги декретів і книги посольств – книги польської королівської канцелярії. Канцлерські книги або книги публічних справ МК. Книги сигілят

Руська (Волинська) метрика – книги відділу вписів королівської канцелярії. Подвійне значення терміну Руська метрика в Коронній канцелярії. П'ять серій відділу вписів МК. Книги асесорського, реляційного та сеймового судів. Поділ книг асесорського суду. Книги реєстрів. Книги протоколів. Книги декретів. Діяльність реляційного суду. Особливості функціонування сеймового суду.

#### **Тема 3. Архіви судових та адміністративних установ Литовсько-польської доби (XV – перша половина XVII ст.)**

Архіви судових установ XV – першої половини XVII ст. Діяльність у XVI ст. старостинського суду у повітових містах та воєводського у воєводських містах. Записові, поточні й декретові акти у судах. Зміни у адміністративно-територіальному поділі українських земель у складі ВКЛ. Утворення шляхетських судів. Земські суди. Гродські (замкові) суди. Підкоморські суди. Каптурові суди. Коронний Трибунал. Луцький Трибунал.

Види книг актових записів у практичній діяльності адміністративно-судових установ. Декретові книги. Записові книги. Поточні книги.

Магістратські архіви. Магдебурзьке право – один із видів прав вільних міських общин Західної Європи в середні віки. Склад магістрату. Ради. Лави. Рада 40 мужів

(квадрагінтавірат). Класифікація актових книг магістрату за видовими ознаками (за М. Ковальським). Книги записів ради. Акти і книги лави. Розрізнені матеріали в справах міщан. Фінансові й касові книги. Актові книги й архіви ремісничих цехів.

#### **Тема 4. Архів Коша Нової Запорізької Січі**

Ліквідація автономії України та розпорошення документів Гетьманщини. Архів Малоросійської колегії. Введення в центральних і провінційних установах постійних посад архіваріусів.

Архів Коша Нової Запорізької Січі – комплекс документів, що виник у діяльності запорізького козацтва у XVIII ст. Військова канцелярія Коша. Архіви в паланкових управліннях (відомствах). Військовий писар – керівник Військової канцелярії Коша. Види, форми, призначення документів Військової канцелярії Коша. Предметно-тематична ознака систематизації документів Військової канцелярії Коша.

#### **Тема 5. Розвиток архівної справи на західноукраїнських землях другої половини XVII – кінця XVIII ст. Організація історичних архівів**

Розвиток архівної справи на західноукраїнських землях другої половини XVII – кінця XVIII ст. Архіви Галичини. Заснування Архіву гродських і земських актів у Львові. Розвиток архівної справи в Закарпатті XVII–XVIII ст. Організація історичних архівів. Діяльність Київської археографічної комісії. Організація Центрального архіву давніх актів у Києві. Діяльність Харківського історико-філологічного товариства. Створення Харківського історичного архіву.

#### **Тема 6. Військові архіви в Україні. Проект організації воєнно-історичного архіву Київського військового округу**

Військові архівні установи XVII – початку XIX ст. Створення військових архівів в Україні. Документальні матеріали військових архівів України. Законодавство Військового міністерства стосовно військових архівів. Характер формування та зберігання справ у канцеляріях військових архівів. Архіваріус канцелярії Військового міністерства.

Створення та діяльність Імператорського Російського воєнно-історичного товариства (далі - ІРВІТ) та її архівної комісії. Київський відділ ІРВІТ. Члени архівної комісії: Д. Меньшов, І. Каманін, О. Мердер, М. Лопатін. Завдання архівної комісії. Воєнно-історичні документи в полкових музеях.

#### **Тема 7. Архівна справа в Україні (1917-1920-х рр.)**

Становлення, розвиток архівів та архівної справи доби Української революції (1917–1920 рр.). Перші кроки становлення архівної системи в Україні. Доля архівів губернських органів царату. Створення Бібліотечно-архівного відділу. О. Грушевський. Головне завдання Бібліотечно-архівного відділу. Компетенція Бібліотечно-архівного відділу. Бібліографічна та археографічна комісії Бібліотечно-архівного відділу. Діяльність

бібліографічної та археографічної комісії. Архівна справа в Українській Державі 1918 р. Створення архівно-бібліотечного відділу. Організація поточного діловодства. В. Модзалевський. Завдання архівної секції Архівно-бібліотечного відділу. І. Каманін. Архівна секція Міжвідомчої комісії. Доба Директорії УНР в історії архівної справи. Основні засади архівної реформи. П. Клименко. Проект закону «Про охорону пам'яток старовини і мистецтва». Архівно-музейний часопис «Українська старовина».

#### **Тема 8. Розвиток архівної справи в УСРР 1920-1930-х рр.**

Розбудова мережі архівних установ. Створення Головного архівного управління (Головарху). М. Скрипник. Д. Багалій. В. Веретенников. М. Довнар-Запольський. Постанова Раднаркому УСРР «Про ліквідацію діяльності ОВАК, губернських архівних комісій і архівних секцій». Завдання Головарху. Реорганізація Слобожанського архіву революції. Створення Центрального архіву революції. Положення про губернські історичні архіви. Статут Українського Головного Архіву. Програма роботи уїзного працівника губарху. Інструкція місцевим архівним установам про розподіл обов'язків між членами губарху. Постанови РНК УСРР «Про охорону архівів» (31 жовтня 1922 р ) та ВУЦВК «Про доповнення кримінального кодексу статтею 102 про відповідальність за порушення правил про охорону архівів». Проект декрету «Про охорону архівів». «Положення про Центральне архівне управління». Реорганізація Головарху в Центральне архівне управління. Діяльність центральних архівних установ. Місцеві архівні установи. Інструкція Укрцентрархіву «Про організацію та порядок діяльності тимчасових архівних комісій по прийому і розробці матеріалів губернських установ, що ліквідуються». Особовий склад окружних архівних управлінь. Перший Всеукраїнський з'їзд архівних працівників (Харків, 1926). «Положення про Центральні архіви УСРР». Постанова ВУЦВК і РНК УСРР від 25 січня 1928 р. «Про Центральне архівне управління УСРР (Укрцентрархів), установи, що є при ньому, та його місцеві органи» вперше законодавчим шляхом визначила структуру і профіль центральних архівів у Харкові (Центрального архіву революції, Центрального історичного архіву, Центрального архіву праці), Києві (Центрального історичного архіву і Центрального архіву стародавніх актів) та крайових історичних архівів у Харкові, Одесі, Дніпропетровську, Полтаві, Чернігові. Реорганізація архівних установ.

#### **Тема 9. Архіви УРСР у роки Другої світової війни**

Передвоєнний стан архівів. Підготовка реорганізації архівної справи. Евакуація архівних документів. Робота евакуйованих архівів у тилу. Архіви України на окупаній території. Відновлення роботи архівних установ на звільненій території. Наслідки війни для архівів УРСР.

## **Тема 10. Архівне будівництво в УРСР 1945–1991 рр.**

Розбудова мережі архівних установ. Три етапи архівного будівництва. Урядова постанова від 31 серпня 1944 р. «Про заходи до створення документальної бази з історії України та історії Вітчизняної війни і впорядкуванню архівного господарства УРСР». Матеріальна база архівних установ. Постанову ЦК КП(б)У і Рада Міністрів УРСР «Про поліпшення розміщення державних архівів в областях УРСР». Підготовка кадрів архівістів. Відкриття 31 серпня 1944 р. кафедри архівознавства, а згодом історико-архівного відділення у Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка. Удосконалення науково-довідкового апарату архівів. Розроблення проблем архівного описування. Археографічна діяльність архівних установ. Архівна справа на західноукраїнських землях та в Криму. Журнал «Архіви України». Інтеграція України в міжнародну архівну систему.

### **Змістовий модуль 2. Українські архівні центри за кордоном. Розвиток архівної справи в незалежній Україні**

#### **Тема 11. Архівна спадщина української еміграції: основні етапи формування**

Основні підходи до вивчення архівної спадщини української еміграції. Перші праці, присвячені створення та функціонування архівних центрів україніки за кордоном. Головний військово-історичний музей-архів Армії УНР у Тарнові. Музей-архів визволення України. Українська бібліотека імені Симона Петлюри.

#### **Тема 12. Перші українські архівні центри за кордоном**

Музей-архів Української Вільної Академії Наук імені Д. Антоновича в Нью-Йорку. Архів та бібліотека НТШ у Нью-Йорку. Архів Східноєвропейського дослідного інституту ім. В'ячеслава Липинського у Філадельфії. Українсько-канадський дослідницький та документальний центр у Торонто. Симон Наріжний. Любомир Винар.

#### **Тема 13. Розвиток архівної справи в незалежній Україні**

Основні напрями архівного будівництва. Архівна наука і освіта. Видавнича діяльність архівних установ. Українські архівина Міжнародній арені. Спілка архівістів України.

### **3-й семестр (денна форма навчання)**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
<b>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи архівознавства</b>							
<b>Тема 1.</b> Архівознавство як наукова система та навчальна дисципліна	4	2	2			1	
<b>Тема 2.</b> Джерельна база та історіографія, системні та функціональні взаємозв'язки	6	2	2			1	

архівознавства як науки і навчальної дисципліни							
<b>Тема 3.</b> Національний архівний фонд	7	2	2		1	2	
<b>Тема 4.</b> Архівна україніка	4	2				2	
<b>Тема 5.</b> Основні групи документів українського комплексу архівної україніки	4	2				2	
<b>Тема 6.</b> Зарубіжний комплекс документів архівної україніки	4	2				2	
<b>Тема 7.</b> Архівна україніка	3		2		1	1	
<b>Тема 8.</b> Формування Національного архівного фонду України	8	4	2			1	
<b>Тема 9.</b> Архівна система та система архівних установ	8	4	2			2	
<b>Тема 10.</b> Центральні державні архіви України	5		2		1	2	
<b>Тема 11.</b> Галузеві державні архіви	5		2		1	2	
<b>Тема 12.</b> Державний архів Волинської області	5	2			1	2	
<b>Тема 13.</b> Організація роботи державних архівів	4	2				2	
<b>Тема 14.</b> Науково-дослідна та методична робота архівних установ	5	2			1	2	
<b>Тема 15.</b> Управління архівною справою і діловодством у зоні комплектування архіву	4		2			2	
Разом за змістовим модулем 1	76	26	18		6	26	
<b>Змістовий модуль 2. Методика та практика архівної справи</b>							
<b>Тема 16.</b> Архівне описування	8	2	2			2	
<b>Тема 17.</b> Архівне описування: історія та аспекти подальшого розвитку	7		2		1	2	
<b>Тема 18.</b> Облік документів Національного архівного фонду України	11	2	4		1	4	
<b>Тема 19.</b> Облік окремих видів архівних документів	6		4		1	2	
<b>Тема 20.</b> Забезпечення збереженості архівних документів	7		2		1	4	
<b>Тема 21.</b> Використання архівної інформації	9	2	2		1	4	
<b>Тема 22.</b> Архівна евристика. Архівний маркетинг	8	2	2			2	
<b>Тема 23.</b> Особливості організації архівної справи у зарубіжних архівах	11	4	2		1	4	
Разом за змістовим модулем 2	62	12	20		6	24	
<b>Усього годин</b>	138	38	38		12	50	

#### 4-й семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
<b>Змістовий модуль 1. Історія архівної справи в Україні</b>							
<b>Тема 1.</b> Архіви Київської Русі та Галицько-Волинської держави	6	2	2			2	
<b>Тема 2.</b> Литовська метрика – архів Великого князівства Литовського. Коронна метрика – архів Речі Посполитої. Руська (Волинська) метрика (XV - перша половина XVII ст.)	6	2	2			2	
<b>Тема 3.</b> Архіви судових та адміністративних установ Литовсько-польської доби (XV – перша половина XVII ст.)	6	2	2			2	
<b>Тема 4.</b> Організація архівної справи на Лівобережній Україні XVIII ст.	7	2	2		1	2	
<b>Тема 5.</b> Архів Коша Нової Запорізької Січі	6	2	2			2	
<b>Тема 5.</b> Розвиток архівної справи на Правобережній Україні другої половини XVII – кінця XVIII ст.	5		2		1	2	
<b>Тема 6.</b> Розвиток архівної справи на західноукраїнських землях другої половини XVII – кінця XVIII ст. Організація історичних архівів	6	2	2			2	
<b>Тема 7.</b> Військові архіви в Україні. Проект організації військово-історичного архіву Київського військового округу	7	2	2		1	2	
<b>Тема 8.</b> Документальні колекції науково-історичних установ і товариств та приватні наукові архіви в Україні початку XX ст.	7	2	2		1	2	
<b>Тема 9.</b> Архівна справа на західноукраїнських землях XIX – першої половини XX ст.	7	2	2		1	2	
<b>Тема 10.</b> Архіви та архівна справа в Україні 1917–1920-х рр.	7	2	2		1	2	
<b>Тема 11.</b> Розвиток архівної справи в УСРР 1920-1930-х рр.	6	2	2			2	
<b>Тема 12.</b> Діяльність археографічної комісії ЦАУ УРСР (1929–1930 рр.)	6	2	2			2	
<b>Тема 13.</b> Архіви УРСР у роки Другої світової війни	6	2	2			2	
<b>Тема 14.</b> Архівне будівництво в УРСР 1945–1991 рр.	6	2	2			2	
Разом за змістовим модулем 1	94	28	30		6	30	

<b>Змістовий модуль 2. Українські архівні центри за кордоном. Розвиток архівної справи в незалежній Україні</b>							
<b>Тема 15.</b> Архівна спадщина української еміграції: основні етапи формування	12	2	2		2	6	
<b>Тема 16.</b> Перші українські архівні центри за кордоном	14	4	2		2	6	
<b>Тема 17.</b> Розвиток архівної справи в незалежній Україні	12	2	2		2	6	
Разом за змістовим модулем 2	38	8	6		6	18	
<b>Усього годин</b>	132	36	36		12	48	

**Структура навчальної дисципліни (заочна форма навчання)**  
**3-й семестр**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
<b>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи архівознавства</b>							
<b>Тема 1.</b> Архівознавство як наукова система та навчальна дисципліна	8	2				6	
<b>Тема 2.</b> Джерельна база та історіографія, системні та функціональні взаємозв'язки архівознавства як науки і навчальної дисципліни	7				1	6	
<b>Тема 3.</b> Національний архівний фонд	9	2			1	6	
<b>Тема 4.</b> Архівна україніка	5				1	4	
<b>Тема 5.</b> Основні групи документів українського комплексу архівної україніки	5				1	4	
<b>Тема 6.</b> Зарубіжний комплекс документів архівної україніки	5				1	4	
<b>Тема 7.</b> Архівна україніка	5				1	4	
<b>Тема 8.</b> Формування Національного архівного фонду України	7				1	6	
<b>Тема 9.</b> Архівна система та система архівних установ	8		2			6	
<b>Тема 10.</b> Центральні державні архіви України	5				1	4	
<b>Тема 11.</b> Галузеві державні архіви	5				1	4	
<b>Тема 12.</b> Державний архів Волинської області	5				1	4	
<b>Тема 13.</b> Організація роботи державних архівів	9		2		1	6	
<b>Тема 14.</b> Науково-дослідна та методична робота архівних установ	5				1	4	
<b>Тема 15.</b> Управління архівною	6		2			4	

справою і діловодством у зоні комплектування архіву							
Разом за змістовим модулем 1	94	4	6		12	72	
<b>Змістовий модуль 2. Методика та практика архівної справи</b>							
<b>Тема 16.</b> Архівне описування	9	2			1	6	
<b>Тема 17.</b> Архівне описування: історія та аспекти подальшого розвитку	7				1	6	
<b>Тема 18.</b> Облік документів Національного архівного фонду України	9	2			1	6	
<b>Тема 19.</b> Облік окремих видів архівних документів	7				1	6	
<b>Тема 20.</b> Забезпечення збереженості архівних документів	9		2		1	6	
<b>Тема 21.</b> Використання архівної інформації	9		2		1	6	
<b>Тема 22.</b> Архівна евристика. Архівний маркетинг	7				1	6	
<b>Тема 23.</b> Особливості організації архівної справи у зарубіжних архівах	7				1	6	
Разом за змістовим модулем 2	64	4	4		8	48	
<b>Усього годин</b>	<b>158</b>	<b>8</b>	<b>10</b>		<b>20</b>	<b>120</b>	

#### 4-й семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
<b>Змістовий модуль 1. Історія архівної справи в Україні</b>							
<b>Тема 1.</b> Архіви Київської Русі та Галицько-Волинської держави	6	2				4	
<b>Тема 2.</b> Литовська метрика – архів Великого князівства Литовського. Коронна метрика – архів Речі Посполитої. Руська (Волинська) метрика (XV - перша половина XVII ст.)	6	2				4	
<b>Тема 3.</b> Архіви судових та адміністративних установ Литовсько-польської доби (XV – перша половина XVII ст.)	5				1	4	
<b>Тема 4.</b> Організація архівної справи на Лівобережній Україні XVIII ст.	6				2	4	
<b>Тема 5.</b> Архів Коша Нової Запорізької Січі	5				1	4	
<b>Тема 5.</b> Розвиток архівної справи на Правобережній Україні другої половини XVII – кінця XVIII ст.	6		2			4	
<b>Тема 6.</b> Розвиток архівної справи на	6		2			4	



західноукраїнських землях другої половини XVII – кінця XVIII ст. Організація історичних архівів							
<b>Тема 7.</b> Військові архіви в Україні. Проект організації військово-історичного архіву Київського військового округу	6				2	4	
<b>Тема 8.</b> Документальні колекції науково-історичних установ і товариств та приватні наукові архіви в Україні початку XX ст.	6				2	4	
<b>Тема 9.</b> Архівна справа на західноукраїнських землях XIX – першої половини XX ст.	6				2	4	
<b>Тема 10.</b> Архіви та архівна справа в Україні 1917–1920-х рр.	6	2				4	
<b>Тема 11.</b> Розвиток архівної справи в УСРР 1920-1930-х рр.	6	2				4	
<b>Тема 12.</b> Діяльність археографічної комісії ЦАУ УСРР (1929–1930 рр.)	6				2	4	
<b>Тема 13.</b> Архіви УСРР у роки Другої світової війни	6		2			4	
<b>Тема 14.</b> Архівне будівництво в УСРР 1945–1991 рр.	7				1	6	
Разом за змістовим модулем 1	89	8	6		13	62	
<b>Змістовий модуль 2. Українські архівні центри за кордоном. Розвиток архівної справи в незалежній Україні</b>							
<b>Тема 15.</b> Архівна спадщина української еміграції: основні етапи формування	8	2				6	
<b>Тема 16.</b> Перші українські архівні центри за кордоном	7				1	6	
<b>Тема 17.</b> Розвиток архівної справи в незалежній Україні	8		2			6	
Разом за змістовим модулем 2	23	2	2		1	18	
<b>Усього годин</b>	112	10	8		14	80	

### 5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ (денна форма навчання)

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Опрацювати питання: «Розвиток наукових досліджень у галузі архівної справи та документознавства»	5
2	Опрацювати питання: «Сукупна архівна спадщина України»	5
3	Опрацювати питання: «Історія становлення і розвитку архівного фонду «Україніка»	5
4	Опрацювати питання: «Архівна періодика»	5
5	Наукові основи комплектування державних архівів документами особового походження	5
6	Методика визначення джерел комплектування державних архівів	5

7	Діяльність Галузевої служби науково-технічної інформації	5
8	Опрацювати питання: «Довідково-інформаційний фонд»	5
9	Комплектування архівів фондами громадських об'єднань у сучасній Україні	5
10	Опрацювати питання: «Сукупна архівна спадщина України»	5
11	Опрацювати питання: «Вплив діловодства державних установ на формування архівів»	5
12	Опрацювати питання: «Видання монументальних серій довідників, каталогів, покажчиків україніки»	5
13	Опрацювати питання: «Хроніка становлення Українського державного науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства»	4
14	Архівознавство у науковому доробку Володимира Іконникова	5
15	Олександр Грушевський і становлення української національної науки на початку ХХ ст.	5
16	Журнал «Архіви України» та його роль у вирішенні питань архівного будівництва	5
17	Опрацювати питання: «Документи про життя та діяльність академіка Миколи Петрова в Інституті рукопису Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського»	5
18	Опрацювати питання: «Проблеми архівістики на Археологічних з'їздах»	5
19	Вплив адміністративних реформ в Російській імперії ХVІІІ – ХІХ ст. на розвиток архівної справи в Україні	5
20	Опрацювати питання: «Збереження та користування фамільними архівними фондами»	4
	<b>Разом</b>	98

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ** (заочна форма навчання)

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Опрацювати питання: «Розвиток наукових досліджень у галузі архівної справи та документознавства»	10
2	Опрацювати питання: «Сукупна архівна спадщина України»	10
3	Опрацювати питання: «Історія становлення і розвитку архівного фонду «Україніка»	10
4	Опрацювати питання: «Архівна періодика»	10
5	Наукові основи комплектування державних архівів документами особового походження	10
6	Методика визначення джерел комплектування державних архівів	10
7	Діяльність Галузевої служби науково-технічної інформації	10
8	Опрацювати питання: «Довідково-інформаційний фонд»	10
9	Комплектування архівів фондами громадських об'єднань у сучасній Україні	10
10	Опрацювати питання: «Сукупна архівна спадщина України»	10
11	Опрацювати питання: «Вплив діловодства державних установ на формування архівів»	10
12	Опрацювати питання: «Видання монументальних серій довідників, каталогів, покажчиків україніки»	10
13	Опрацювати питання: «Хроніка становлення Українського	10

	державного науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства»	
14	Архівознавство у науковому доробку Володимира Іконнікова	10
15	Олександр Грушевський і становлення української національної науки на початку ХХ ст.	10
16	Журнал «Архіви України» та його роль у вирішенні питань архівного будівництва	10
17	Опрацювати питання: «Документи про життя та діяльність академіка Миколи Петрова в Інституті рукопису Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського»	10
18	Опрацювати питання: «Проблеми архівістики на Археологічних з'їздах»	10
19	Вплив адміністративних реформ в Російській імперії ХVІІІ – ХІХ ст. на розвиток архівної справи в Україні	10
20	Опрацювати питання: «Збереження та користування фамільними архівними фондами»	10
	<b>Разом</b>	200

## 6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується у формі реферату за обраною студентом темою та складеним відповідно до кожної теми планом (список тем подається нижче). Реферат може містити додатки. В кінці виконаного завдання потрібно вказати опрацьовану літературу, перелік якої обов'язково повинен включати наукові публікації за останні три роки. Повнота висвітлення обраної теми визначатиме оцінку (максимально 10 балів).

### Тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань:

#### 3-й семестр

1. Архівознавство, як наукова система та навчальна дисципліна.
2. Основні етапи становлення архівознавства.
3. Комплектування архівів фондами громадських об'єднань у сучасній Україні.
4. Розвиток наукових досліджень у галузі архівної справи та документознавства.
5. Українські документи в архівних центрах інших країн. Проблема реституції.
6. Поняття Національного архівного фонду та архівної колекції в сучасному архівознавстві.
7. Порядок користування документами Національного архівного фонду України в державних архівах України.
8. Особливості утворення і формування Національного архівного фонду України.
9. Національний архівний фонд України як складова частина інформаційних ресурсів суспільства.
10. Галузева програма «Архівна україніка».
11. Науково-дослідна та методична робота архівних установ.
12. Забезпечення збереженості архівних документів.
13. Наукові основи комплектування державних архівів документами особового походження.
14. Центральний державний архів громадських об'єднань України.
15. Центральний державний історичний архів України у м. Києві.
16. Центральний державний науково-технічний архів України у м. Харкові.
17. Центральний державний історичний архів України у м. Львові.
18. Центральний державний архів вищих органів влади та управління в Україні.

19. Центральний державний кінофотофоноархів України ім. Г. С. Пшеничного.
20. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України.
21. Центральний державний архів зарубіжної україніки (ЦДАЗУ)
22. Центральний державний електронний архів України, м. Київ (ЦДЕА України)
23. Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського як архівна установа.
24. Хроніка становлення Українського державного науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства.
25. Архівознавство у шевченківському університеті.
26. Українська архівна періодика.
27. Архівні установи в системі краєзнавчого руху
28. Віднесення документів Національного архівного фонду України до унікальних.
29. Особливості інформаційного потенціалу документів і матеріалів особових архівних фондів та специфіка їх використання.
30. Український національний музей-архів у Празі (1923–1930 рр.).

#### **4-й семестр**

1. Архівна справа за часів Київської Русі та Галицько-Волинської держави.
2. Актові книги: їх походження та розвиток в Україні.
3. Архівна справа періоду входження українських земель до Великого князівства Литовського.
4. Київські судово-адміністративні архіви кінця XVI – першої половини XVII ст.
5. Архівна справа періоду Гетьманщини.
6. Комплекс документів архіву Коша Нової Запорізької Січі.
7. Організація архівів на західноукраїнських землях другої половини XVII– кінця XVIII ст.
8. Організація архівів державних установ та церковних адміністрацій в Україні XVIII – початку XX ст.
9. Церковні архіви Правобережжя XVIII ст.
10. Організація історичних архівів в Україні.
11. Організація військових архівів в Україні.
12. Збереження та користування фамільними архівними фондами
13. Організація архівів науково-історичних установ і товариств XIX – початку XX ст.
14. Організація приватних наукових архівів XIX – XX ст.
15. Особливості розвитку архівної справи на західноукраїнських землях XIX – початку XX ст.
16. Історія архівної справи в Україні 1917–1920-х рр.
17. Історія архівної справи на західноукраїнських землях в 1920–1939 рр.
18. Розбудова мережі архівних установ України в 1920–1930-х рр.
19. Особливості розвитку архівної справи в Західній Україні в 1939–1941 рр.
20. Архівна справа в Україні у роки Другої світової війни.
21. Особливості архівного будівництва в Україні 1945–1991 рр.
22. Особливості розвитку архівної справи в незалежній Україні.
23. Сучасні школи українського архівознавства.
24. Хроніка становлення Українського державного науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства
25. Дмитро Миколайович Бантиш-Каменський, як архівіст і археограф.
26. М. С. Грушевський, як архівіст та археограф.
27. Митрофан Довнар-Запольський, як історик і архівіст.
28. М.А. Маркевич, як архівіст і археограф.
29. Вадим Модзалевський, як архівіст.
30. Пилип Клименко, як архівіст.

## 7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна вивчається 3-4 семестр (3-й семестр - залік; 4-й семестр - екзамен), кожен з яких складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
3. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Поточний контроль (макс = 40 балів)		Модульний контроль (макс = 60 балів)	Загальна кількість балів		
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
<p><b>15 балів</b> – підготовка і робота на семінарських заняттях (за результатами відповідей обраховується середньоарифметичний бал (додаються всі отримані оцінки, отримане число ділиться на кількість відповідей). <b>3 бали</b> за систематичну підготовку до семінарських занять та активну участь у їх роботі (доповнення, виступи з повідомленнями, рефератами, рецензування відповідей і т. д.).</p>	<p><b>15 балів</b> – підготовка і робота на семінарських заняттях (за результатами відповідей обраховується середньоарифметичний бал (додаються всі отримані оцінки, отримане число ділиться на кількість відповідей). <b>3 бали</b> за систематичну підготовку до семінарських занять та активну участь у їх роботі (доповнення, виступи з повідомленнями, рефератами, рецензування відповідей і т. д.).</p>	<b>10</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	
					<b>100</b>

Оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях за 12 бальною шкалою:

- 1–3 бали – незадовільна відповідь з конспектом або ксерокопіями;
- 4–6 балів – неповна відповідь на поставлене питання з конспектом без самостійного володіння матеріалом;
- 7–9 балів – повна відповідь, студент лише частково користується конспектом;

10–12 балів – самостійна, повна відповідь без використання конспекту, виявлене вміння аналізувати, порівнювати матеріал, робити висновки та узагальнення.

Формою проведення МКР є письмове тестування.

### Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 – 74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

## 8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### I. Законодавчі акти та нормативні документи:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.
2. Основи законодавства України про культуру / Відомості Верхов. Ради України. – 1992. – № 21. – Ст. 294.
3. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 1642-III / Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – С. 1447–1462.
4. Про державну таємницю: Закон України від 2 жовтня 1992 р. // Питання архівного будівництва в законодавчих актах України: Збірник документів. – К., 1996. - С.83-97.
5. Про Національний архівний фонд і архівні установи : Закон України від 24 грудня 1993 р. № 3814-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 15. – Ст. 86.
6. Про захист інформації в автоматизованих системах : Закон України від 5 липня 1994 р. № 80/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286.
7. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січня 1995 р. № 33/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 7. – Ст. 45.
8. Про музеї та музейну справу : Закон України від 29 червня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 25. – Ст. 191.
9. Про звернення громадян : Закон України від 02 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.
10. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09 квітня 1999 р. № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20–21. – Ст. 190.
11. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04 лютого 1998 р. № 7498-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181.
12. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей : Закон України від 21 вересня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 48. – Ст. 40.
13. Про страховий фонд документації України : Закон України від 22 березня 2001 р. // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 22.
14. Про внесення змін до Закону України про «Національний архівний фонд і архівні установи» : Закон України від 13 грудня 2001 р. № 2888–III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 11. – Ст. 81.
15. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 травня 2003 р. № 851-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 275.
16. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22 травня 2003 р. № 852–IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 276.

17. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення протидії незаконному обігу архівних документів : Закон України від 22 грудня 2006 р. № 534-V // Офіційний вісник України. – 2007. – № 1. – Ст. 55.
18. Про затвердження Положення про Державний комітет архівів України : Указ Президента України від 22 березня 2000 р. № 486/2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 12. – 454 с.
19. Про невідкладні заходи щодо розвитку архівної справи: Розпорядження Президента України від 2 вересня 2000 р. // Урядовий кур'єр. – 2000. – 6 вересня.
20. Про затвердження Положення про Державну архівну службу України : Указ Президента України від 06 квітня 2011 р. № 407/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/13380.html>. – Назва з екрану.
21. Про невідкладні заходи щодо збереження національних архівних цінностей України : Розпорядження Президента України від 13 квітня 2005 р. № 957/2005-рп // Вісник Державного комітету архівів України / Випуск 2 (22). – квітень-червень 2005 року.
22. Про створення галузевого державного архіву Служби зовнішньої розвідки : Розпорядження Президента України від 31 січня 2007 р. // Урядовий кур'єр. – 2007. – 4 лютого. – С. 14–15.
23. Про створення галузевого державного архіву Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації : Розпорядження Президента України від 21 жовтня 2009 р. // Урядовий кур'єр. – 2009. – 26 жовтня. – С. 21–25.
24. Про створення галузевого державного архіву Державної прикордонної служби : Розпорядження Президента України від 18 серпня 2010 р. // Урядовий кур'єр. – 2010. – 25 серпня. – с. 26–28.
25. Про затвердження Положення про державний реєстр національного культурного надбання : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 1992 р. № 466 // Збірник постанов Уряду України. – 1992. – № 9. – Ст. 220.
26. Про створення Галузевого державного архіву Служби Безпеки України : Постанова Кабінету Міністрів України від 1 квітня 1994 р. // Урядовий кур'єр. – 1994 р. – 8 квітня. – С. 12–15.
27. Про створення галузевого державного архіву Міністерства внутрішніх справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 1995 року // Урядовий кур'єр. – 1995 р. – 24 березня. – С. 14–15.
28. Про створення галузевого державного архіву Державного комітету по гідрометеорології : Постанова Кабінету Міністрів України від 31 липня 1995 року // Урядовий кур'єр. – 1995. – 4 серпня. – С. 18–20.
29. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Постанова Кабінету Міністрів України // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 182.
30. Про затвердження Програми збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000–2005 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 1999 р. № 1716 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 38.
31. Про створення галузевого державного архіву фінансових посередників Фонду державного майна : Постанова Кабінету Міністрів України від 03 липня 2000 р. // Урядовий кур'єр. – 2000 р. – 8 липня. – С. 23–27.
32. Про деякі питання формування і функціонування Національного архівного фонду : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 р. № 1739 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 47. – Ст. 2127.
33. Про створення галузевого державного архіву Управління державної охорони : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 р. № 1742 // Урядовий кур'єр. – 2002. – 23 листопада. – С. 28–30.
34. Порядок державної реєстрації документів Національного архівного фонду : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 р. № 1739 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Law-base/KMU/index.php?2002-1739>. – Назва з екрану.

35. Про створення галузевого державного архіву документів, пов'язаних із захистом прав та інтересів України в закордонних юрисдикційних органах : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 386 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Law-base/KMU/index.php?2004-386>. – Назва з екрану.
36. Про затвердження державної програми розвитку архівної справи на 2006–2010 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2006 р. № 92 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 5.
37. Про призначення Гінзбург О. П. Головою Державного комітету архівів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2006 р. № 1287 // Вісник Державного комітету архівів України. – квітень-грудень 2006 р. – Вип. 2–4(26). – С. 36.
38. Про створення Галузевого державного архіву Міністерства оборони України : Постанова Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 р. // Урядовий кур'єр. – 2007. – 4 лютого. – С. – 14–15.
39. Про утворення Центрального державного електронного архіву України та Центрального державного архіву зарубіжної україніки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. № 279-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=279-2007-%F0>. – Назва з екрану.
40. Про Порядок віднесення документів Національного архівного фонду до унікальних, їх обліку та зберігання : Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Regulations/index.php?order-2007-1004-2>. – Назва з екрану.
41. Про проведення експертизи цінності документів : Постанова кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1004-2007-%EF>. – Назва з екрану.
42. Порядок утворення та діяльність комісій з проведення експертизи цінності документів : Постанова Кабінету Міністрів України від 08 серпня 2007 р. № 1004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1004-2007-%EF>. – Назва з екрану.
43. Про затвердження цін та тарифів на роботи та послуги із забезпечення схоронності та науково-технічного опрацювання документів на підприємствах, в установах і організаціях, що виконуються державними архівами на договірних засадах : Наказ Державного комітету архівів України № 3 від 10 січня 2000 р. // Вісник Державного комітету архівів України. – 2000. – Вип. 1.
44. Про забезпечення збереженості архівних і музейних фондів у ЦДАМЛМ України : Наказ Державного комітету архівів України № 29 від 12 червня 2000 р. // Вісник Державного комітету архівів України. – 2000. – Вип. 3.
45. Про затвердження порядку ведення державного обліку документів Національного архівного фонду України : Наказ Держкомархіву 11 червня 2002 р. № 43 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Law-base/SCAU/index.php?2002-43>. – Назва з екрану.
46. Про затвердження методики грошової оцінки документів Національного архівного фонду : Наказ Державного комітету архівів України та Фонду державного майна України від 28 березня 2005 р. № 34/683 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0692-05>. – Назва з екрану.
47. Про затвердження Порядку здійснення контролю за дотриманням строків зберігання архівних документів, вимог щодо умов їх зберігання, порядку ведення їх обліку, а також доступу до документів Національного архівного фонду архівними установами, заснованими фізичними та/або юридичними особами приватного права : Наказ Державного комітету архівів України від 30 липня 2007 р. № 113.
48. Про затвердження Методики віднесення документів Національного архівного фонду до унікальних : Наказ Державного комітету архівів України від 19 лютого 2008 р. № 34 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0202-08>. – Назва з екрану.



49. Про затвердження Примірного положення про архівний підрозділ державної наукової установи, музею і бібліотеки : Наказ Державного комітету архівів України від 30 квітня 2003 р. № 65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Law-base/SCAU/index.php?2003-65>. – Назва з екрану.
50. Про затвердження Типового положення про архівний підрозділ органу державної влади, органу місцевого самоврядування, державного і комунального підприємства, установи та організації : Наказ Держкомархіву України від 06 серпня 2003 р. № 58 // Вісник Держкомархіву України. – 2003. – Вип. 3. – С. 27–31.
51. Про затвердження Положення про Галузевий державний архів Управління державної охорони України : Наказ Управління державної охорони України, Державного комітету архівів України від 10 вересня 2004 р. № 66/96 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1397-04>. – Назва з екрану.
52. Положення про Дирекцію з експлуатації комплексу споруд центральних державних архівних установ України : Наказ Державного комітету архівів України від 15 квітня 2002 р. № 23 // Вісник Державного комітету архівів України. – Вип. 2 (10). – квітень-червень 2002 р.
53. Положення про умови зберігання архівних документів : Наказ Державного комітету архівів України від 15 січня 2003 р. № 6 // Вісник Державного комітету архівів України. – Випуск 1 (13). – січень-березень 2003 року. – С. 43–55.
54. Порядок зберігання електронних документів в архівних установах : Наказ Державного комітету архівів України від 28 жовтня 2004 р. № 1453 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Regulations/index.php?order-2005-49>. – Назва з екрану.
55. Положення про Центральну експертно-перевірну комісію Державного комітету архівів України : Наказ Державного комітету архівів України від 17 грудня 2007 р. № 181 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/law/base/Provisions/2007-181-p.pdf>. – Назва з екрану.
56. Порядок обліку унікальних документів, що зберігаються у власників документів або уповноважених ними осіб, що перебувають у зонах комплектування архівних установ : Наказ Держкомархіву від 16 серпня 2010 р. № 124 // Вісник Державної архівної служби України. – 2010. – № 3. – С. 143–147.

## **II. Навчальна література**

1. Архівістика : Термінологічний словник / ГАУ при КМ України УД НДІАСД ; Автор-упор.: К.С.Новохатський та ін. – К., 1998.
2. Архівознавство : Підручник для студентів вищих навчальних закладів України /Ред кол. : Я.С.Калакура (гол.ред.) та ін. - К., 1998.
3. Архівознавство [Текст] : підручник для студентів історичних факультетів вищих навчальних закладів України / За заг. ред. Я. С. Калакури та І. Б. Матяш. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – К. : Видавн. дім «КМ Академія», 2002. – 356 с.
4. Калакура Я. С. Історичне джерелознавство [Текст] : підруч. для студ. іст. спец. вищ. навч. закл. / Я. С. Калакура, І. Н. Войцехівська, С. Ф. Павленко та ін. – К. : Либідь, 2003. – 488 с.
5. Нариси історії архівної справи в Україні [Текст] / За заг. ред. І. Б. Матяш та К. І. Климової. – К. : Видавн. дім «КМ Академія», 2002. – 612 с.
6. Українська архівна енциклопедія / Держкомархів України. УДНДІАСД ; Редколегія : І. Б. Матяш (голова) та ін. – К. : [б. в.], 2008. – 680 с.
7. Хрестоматія з архівознавства [Текст] : навч. посібник для студентів історичних спеціальностей вищих навчальних закладів / Держкомархів України, УДНДІАСД ; упоряд. : Г. В. Боряк, І. Б. Матяш, Р. Я. Пиріг ; наук. ред. І. Б. Матяш. – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2003. – 408 с.

## **III. Наукова література.**

1. Архівні установи в Україні. Галузеві державні архіви України. Департамент архівного забезпечення Служби безпеки України (ГДА СБУ) [Електронний ресурс].

- Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Archives/index.php?ba04>. – Назва з екрану.
2. Архівні установи в Україні. Центральні державні архівні установи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Archives/>. – Назва з екрану.
  3. Архівні установи в Україні. Центральні державні архівні установи. Центральний державний архів вищих органів влади і управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tsdavo.org.ua/>. – Назва з екрану.
  4. Архівні установи в Україні. Центральні державні архівні установи. Центральний державний архів громадських об'єднань [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cdago.gov.ua/>. – Назва з екрану.
  5. Архівні установи в Україні. Центральні державні архівні установи. Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (УНДІАСД) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/index.php?m=15>. – Назва з екрану.
  6. Архівні установи в Україні. Центральні державні архівні установи. Архівні установи Національної академії наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Archives/>. – Назва з екрану.
  7. Архівні установи в Україні. Центральні державні архівні установи. Архівні установи Міністерства культури і мистецтв України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Archives/>. – Назва з екрану.
  8. Архівні установи в Україні. Центральні державні архівні установи. Архівні установи Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Archives/>. – Назва з екрану.
  9. Архівні установи України : довідник. Т. 1 : Державні архіви / Державний комітет архівів України ; Український НДІ архівної справи та документознавства ; Редкол. Г. В. Боряк (голова), І. Б. Матяш, Г. В. Папакін. – 2. вид., доп. – К. : УНДІАСД, 2005. – 692 с. (Архівні зібрання України. Спеціальні довідники).
  10. Архівні установи України : довідник. Т. 2 : Наукові установи, музеї, бібліотеки : у 2 кн. Кн. 1 : Національна академія наук України, Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська області / Держкомархів України, УНДІАСД ; упоряд.: С. Артамонова, А. Майстренко, Л. Одинока, Р. Романовський ; редкол. тому: І. Матяш (голова), О. Мельниченко, Ю. Прилепішева, Н. Христова. – К., 2010. – XXVIII. – 604 с.
  11. Архівні установи України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Archives/>. – Назва з екрану.
  12. Бандура М. Розроблення стандарту державної архівної служби України «Порядок створення страхового фонду документів Національного архівного фонду» [Електронний ресурс] / М. Бандура // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2013. – Т. 21. – С. 66–69. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2013.pdf>. – Назва з екрана.
  13. Бездрабко В. Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства - провідна наукова установа документознавчої галузі / В. Бездрабко // Архіви України. – 2009. – № 3–4. – С. 66–95.
  14. Берковський В. Г. Нове видання про описування спеціальної документації в архівах [Електронний ресурс] / В. Г. Берковський // Архіви України. – 2013. – № 2. – С. 191–194. – Режим доступу : [http://www.archives.gov.ua/Publicat/AU/AU\\_2\\_2013/19.pdf](http://www.archives.gov.ua/Publicat/AU/AU_2_2013/19.pdf). – Назва з екрана.
  15. Берковський В. Г. Поповнення Національного архівного фонду документами архівної україніки (2010–2011 рр.) / В. Г. Берковський // Архіви України. – 2011. – 1. – С. 99–105.

16. Бойко Г. Теоретико-методичні засади організації та ведення обліку документів в архіві / Г. Бойко // Студії з архівної справи та документознавства. – Т. 17. – К. : [б. в.], 2009. – С. 58–63.
17. Бойко Г. Теоретико-методичні засади організації та ведення обліку документів в архіві [Електронний ресурс] / Г. Бойко // Студії з архівної справи та документознавства. – Т. 17. – К. : [б. в.], 2009. – С. 58–63. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2009.pdf>. – Назва з екрана.
18. Борисенко С. Проблеми зберігання документів в архівних підрозділах центральних державних установ України // Студії з арх. справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2000. – Т. 6. – С. 46-47.
19. Боряк Г. В. Архіви України і виклики сучасного суспільства : Штрихи до колективного портрета користувача архівної інформації / Г. В. Боряк, Г. В. Папакін // Архіви України. – 2003. – Вип. 1 – 3. – С. 13–18.
20. Боряк Г. В. Електронні архівні публікації в Інтернеті: проблеми репрезентації інформаційних ресурсів / Г. В. Боряк // Архіви України. – 2002. – № 4–6. – С. 142.
21. Боряк Г. Модерне архівне законодавство України : від тоталітарної спадщини до демократичних стандартів / Г. Боряк, К. Новохатський // Архіви України. – Вип. 4–6. – 2003. – С. 5–11.
22. Боряк Г. Національна архівна спадщина України та державний реєстр «Археографічна Україніка». Архівні документальні ресурси та науково-інформаційні системи / Г. Боряк. – К. : [б. в.], 1995. – 348 с.
23. Боряк Г.В. Сукупна архівна спадщина України: до проблеми змісту понять Державного та Національного архівного фонду // Арх. України. – 1995.– № 4-5. – С. 42-61.
24. Вінтонів Х. Внесок українських та іноземних дослідників у вивчення архівної україніки в Канаді / Х. Вінтонів // Студії з архівної справи та документознавства. – К., 2010. – Т. 18. – С. 23–32.
25. Ворожко В. Стан розсекречування архівних документів у сучасній Україні / В. Ворожко, О. Стан // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2010. – Т. 18. – С. 32–37.
26. Гісцова Л. Київський центральний архів давніх актів : перший етап діяльності / Л. Гісцова // Студії з архівної справи та документознавства – К. : [б. в.], 2002. – Т. 8. – С. 29–36.
27. Грімстед П. Доля Київського центрального архіву давніх актів у Другій світовій війні : потрійна трагедія – нищення, пограбування, пропаганди / П. Грімстед // Архіви України. – 2002. – Вип. 4 – 6. – С. 17–23.
28. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення : ДСТУ 2732–2004. – На заміну ДСТУ 2732–94 : [Чинний від 2005–07–01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2005. – 31 с.
29. Діловодство і архівна справа. Терміни і визначення : ДСТУ 2732:94. – [Чинний від 2005–07–01]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 33 с.
30. Драгомірова Л. Національний архівний фонд України : нормативно-правове поле формування та функціонування / Л. Драгомірова // Архіви України. – 2004. – № 4–6. – С. 22–36.
31. Дубровіна Л. А. Структура і зразки автоматизованого опису архівного фонду для Національного зведеного банку даних / Л. А. Дубровіна, С. М. Кіржаєв // Архівна та рукописна україніка. – К. : [б. в.], 1992. – С. 70–91.
32. Дубровіна Л. А. Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського як архівна установа / Л. А. Дубровіна, Н. М. Зубков // Архіви України. – 1999. – № 1–6. – С. 13–25.
33. Експертиза цінності документів архівної україніки з метою внесення до складу Національного архівного фонду : методичні рекомендації / Держкомархів України, УНДІАСД ; (укл. К. Т. Селіверстова , М. В. Ковтун). – К. : [б. в.], 2008. – 23 с.

34. Ємельянова Т. Невідомі сторінки історії Центрального державного кінофотофоноархіву України імені Г. С. Пшеничного / Т. Ємельянова // Архіви України. – 2008. – Вип 1–2. – С. 15–18.
35. Ємельянова Т. Проблеми архівного зберігання оцифрованих аудіовізуальних документів [Електронний ресурс] / Т. Ємельянова // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2012. – Т. 20. – С. 161–165. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2012.pdf>. – Назва з екрана.
36. Жумарь С. Структурно-тематический анализ современной архивоведческой библиографии в республике Беларусь / С. Жумарь // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 41–44.
37. Загорецька О. М. Нормативне та методичне забезпечення організації діловодства й архівної справи в Україні / О. М. Загорецька // Секретар-референт. – 2006. – № 3. – С. 27–30.
38. Зозуля С. До питання унормування архівної термінології / С. Зозуля // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2010. – Т. 18. – С. 46–53.
39. Зозуля С. До питання унормування архівної термінології [Електронний ресурс] / С. Зозуля // Студії з архівної справи та документознавства / Держкомархів України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2010. – Т. 18. – С. 46–53. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2010.pdf>. – Назва з екрана.
40. Калакура Я. Архівознавство в контексті міждисциплінарних зв'язків / Я. Калакура // Студії з арх. справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 24–29.
41. Калакура Я. Архівознавство в контексті міждисциплінарних зв'язків [Електронний ресурс] / Я. Калакура // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 24–29. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2009.pdf>. – Назва з екрана.
42. Калакура Я. Архівознавство: наука чи система знань? // Студії з архівної справи та документознавства : Т. І. – К. : [б. в.], 1996. – С. 43–49.
43. Калакура Я. Архівознавчий осередок Шевченкового університету / Я. Калакура // Архіви України. – 2008. – № 1–2. – С. 158–169.
44. Калакура Я. Історичне архівознавство в Україні // Архівознавство. Джерелознавство. Між від. зб. наук. праць. – К. : [б. в.], 2001. – Вип.3. Джерелознавчі дисципліни. – С. 8–17.
45. Калакура Я. С. Архівний менеджмент як галузь наукового знання і навчальна дисципліна / Я. С. Калакура // Студії з архівної справи та документознавства. – Т. 15. – К. : [б. в.], 2007. – С. 18–26.
46. Калакура Я. С. Психолого-педагогічні засади архівного менеджменту / Я. С. Калакура // Архіви України. 2011. – 1. – С. 65–78.
47. Калакура Я. Українське архівознавство : критерії національного [Електронний ресурс] / Я. Калакура // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2015. – Т. 22–23. – С. 17–21. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2015.pdf>. – Назва з екрана.
48. Калакура Я. С. Сучасна концепція архівознавчої освіти / Я. С. Калакура // Українське архівознавство: історія, сучасний стан і перспективи. – Ч. 1. – К. : [б. в.], 1997. – С. 42–47.
49. Кисельова Л. А. До проблеми формування Державного реєстру унікальних документів Національного архівного фонду / Л. А. Кисельова // Архіви України. – 2011. – № 1. – С. 90–98.
50. Клименко Т. Пріоритетні напрями діяльності обласних архівних установ України на сучасному етапі їх розвитку [Електронний ресурс] / Т. Клименко // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. :

- С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2015. – Т. 22–23. – С. 21–26. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2015.pdf>. – Назва з екрана.
51. Климова К. Документи Національного архівного фонду в музеях України: принципи класифікації та обліку / К. Климова // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 1996. – Т. I. – С. 13–20.
52. Клімчук О. Законодавче забезпечення архівного зберігання електронних документів в Україні [Електронний ресурс] / О. Клімчук // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2015. – Т. 22–23. – С. 26–33. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2015.pdf>. – Назва з екрана.
53. Ковтанюк Ю. До питання про зберігання електронних документів у державних архівах [Електронний ресурс] / Ю. Ковтанюк // Студії з архівної справи та документознавства / Держкомархів України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2010. – Т. 18. – С. 86–90. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2010.pdf>. – Назва з екрана.
54. Ковтанюк Ю. Проект нормативно-правового акта України «Порядок роботи з електронними документами та їх підготовки до передачі на архівне зберігання» [Електронний ресурс] / Ю. Ковтанюк // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2012. – Т. 20. – С. 269–279. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2012.pdf>. – Назва з екрана.
55. Ковтун М. Питання забезпечення збереженості документів на сторінках журналу «Архіви України» [Електронний ресурс] / М. Ковтун // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2012. – Т. 20. – С. 7–16. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2012.pdf>. – Назва з екрана.
56. Кулешов С. Архів, бібліотека, музей : спроба інтеграції на засадах комунікаційного підходу? [Електронний ресурс] / С. Кулешов // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 29–32. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2009.pdf>. – Назва з екрана.
57. Кулешов С. Архів, бібліотека, музей: спроба інтеграції на засадах комунікаційного підходу? / С. Кулешов // Студії з арх. справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 29–32
58. Кулешов С. Деякі міркування щодо віднесення наукової спеціальності «Документознавство, архівознавство» до галузі науки «соціальні комунікації» / С. Кулешов // Архіви України. – 2008. – № 3/4. – С. 100–106.
59. Кулешов С. До проблеми віднесення документів Національного архівного фонду України до унікальних / С. Кулешов // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2008. – Т. 16. – С. 17–32.
60. Кулешов С. Г. Документознавство : Історія. Теоретичні основи. – К., 2002.
61. Кульчицький С. Періодизація вітчизняної історії / С. Кулешов // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 1998. – Т. 3. – С. 53–56.
62. Купченко В. Відбір на державне зберігання управлінських документів, що утворюються в діяльності установ, організацій, підприємств недержавної форми власності / В. Купченко // Архіви України. – 2009. – № 3–4. – С. 28–33.
63. Купченко В. Напрями та форми науково-методичної роботи з комплектування державного архіву / В. Купченко // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 93–96.
64. Купченко В. Напрями та форми науково-методичної роботи з комплектування державного архіву [Електронний ресурс] / В. Купченко // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 93–96. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2009.pdf>. – Назва з екрана.
65. Лавренюк А. Центральний державний електронний архів України : пошук відповідей на виклики часу / А. Лавренюк // Архіви України. – 2008. – Вип. 1–2. – С. 22–25.

66. Ларин М. О научном обеспечении архивного дела в Российской Федерации / М. Ларин // Студії з арх. справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 16–24.
67. Лихолоб Н. Центральний державний архів зарубіжної україніки : перші кроки / Н. Лихолоб // Архіви України. – 2008. – Вип. 1–2. – С. 25–26.
68. Лозицький В. Історія міжнародного архівного співробітництва (1898–1998 рр.) / В. Лозицький. – К. : [б. в.], 1999. – 130 с.
69. Лозицький В. Національний архівний фонд як складова інформаційних ресурсів суспільства / В. Лозицький // Студії з арх. справи та документознавства. – К. : [б. в.], 1998. – Т. 3. – С. 51–52.
70. Лозицький В. Правові засади міжнародного співробітництва в галузі реституції архівних фондів і документів: історія, проблеми, перспективи / В. Лозицький // Архіви України. – 1997. – № 1–6. – С. 15–21.
71. Лозицький В. С. З історії Центрального державного архіву громадських об'єднань країни / В. С. Лозицький // Архіви України. – 2009. – № 6. – С. 129–140.
72. Ляшенко В. Поняттєвий апарат з організації використання архівної інформації та користування архівними документами [Електронний ресурс] / В. Ляшенко // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2011. – Т. 19, кн. 2. – С. 32–38. – Режим доступу : [http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2011\(2\).pdf](http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2011(2).pdf). – Назва з екрана.
73. Мага І. Діяльність В. О. Романовського в галузі архівної справи та архівознавства (1921–1931) / І. Мага // Студії з арх. справи та документознавства. – К. : [б. в.], 1998. – Т. 3. – С. 135–137.
74. Макієнко О. Роль особливої Всеукраїнської архівної комісії та її місцевих інституцій у розвитку архівної справи в регіонах України [Електронний ресурс] / О. Макієнко // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2015. – Т. 22–23. – С. 33–46. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2015.pdf>. – Назва з екрана.
75. Матвійчук О. Колізія між правом доступу до архівних документів та правом на приватність / О. Матвійчук // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2010. – Т. 18. – С. 37–43.
76. Матяш І. Проекти архівної реформи: основні положення та спроби втілення // Архіви України. – 2008. – № 1–2. – С. 22–38.
77. Матяш І. Архівна україніка в Канаді: історіографія, типологія, зміст (Текст) / Ірина Матяш ; Держком архів України ; Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства ; Нац. академія наук України; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; Канад. ін-т укр. студій при Альберт. ун-ті. – К. : Горобець, 2008. – 152 с.: іл.
78. Матяш І. Архівознавство / І. Матяш // Спеціальні історичні дисципліни : довідник. – К.: Либідь, 2008. – С. 37–46.
79. Матяш І. Архівознавство як наука: витоки та вектори формування змісту // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 7–11.
80. Матяш І. Архівознавство як наука : витоки та вектори формування змісту [Електронний ресурс] / І. Матяш // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 7–11. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2009.pdf>. – Назва з екрана.
81. Матяш І. Б. Архівна наука і освіта в Україні 1920–1930-х років / І. Матяш. – К. : [б. в.], 2000. – 592 с.
82. Матяш І. Б. До питання про періодизацію українського архівознавства / І. Матяш // Сумський історико-архівний журнал. – № IV–V. – 2008. – С. 7–13.
83. Матяш І. Б. Методологічні засади й понятійний апарат архівознавства / І. Матяш // Український історичний журнал. – № 2. – 2009. – С. 124–134.

84. Матяш І. Б. Національний архівний фонд як джерельна база з історії державної служби України [Електронний ресурс] / І. Б. Матяш : Зб. текстів виступів на наук.-практ. конф. (Київ, 18 листопада 2008 р. ). – К. : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2009. – 116 с. – Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/187504/>. – Назва з екрану.
85. Матяш І. Б. Основні поняття архівознавства / І. Матяш // Архіви України. – 2010. – Випуск 3–4. – С. 22–58.
86. Матяш І. Б. Поняття про архівознавство як науку : генеза змісту / І. Матяш // Архіви України. – 2010. – Випуск 1. – С. 50–75.
87. Матяш І. Б. Специфічні принципи і методи архівознавства / І. Б. Матяш // Архіви України. – 2010. – 5. – С. 19–44.
88. Матяш І. Концепція створення та функціонування Національного реєстру «Архівна україніка» / І. Матяш // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2007. – Т. 15 – С. 12 –18.
89. Матяш І. Міждисциплінарні зв'язки архівознавства / І. Матяш // Архіви України. – 2011. – № 1. – С. 33–64.
90. Матяш І. Організація архівної справи в сучасній Україні [Електронний ресурс] / І. Матяш. – Режим доступу : <http://www.history.org.ua/JournALL/sid/11/2/2.pdf>. – Назва з екрану.
91. Матяш І. Розвиток архівознавства і документознавства в Національній академії наук України : науково-інформаційна та едиційна діяльність Інституту рукопису та Інституту архівознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (1992–2005) / І. Матяш // Архіви України. – 2005. – № 5–6. – С. 23–31.
92. Матяш І. Сучасні проблеми архівної освіти в Україні / І. Матяш // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : Міжвідомчий наук. зб. / редкол. : Р. Я. Пиріг та ін. – Вип. 5. – К. : [б. в.], 2002. – С. 134.
93. Матяш І. Українське архівознавство: основні періоди та етапи розвитку / І. Матяш // Архіви України. – 2008. – № 5–6. – С. 56–65.
94. Матяш І. Українське архівознавство: основні періоди та етапи розвитку / І. Матяш // Архіви України. – 2008. – № 5–6. – С. 56–65.
95. Метальникова Н. Проблеми комплектування архівів фондами громадських об'єднань у сучасній Україні / Н. Метальникова // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 1997. – Т. 2. – С. 25–29.
96. Мітюков О. Г. Радянське архівне будівництво на Україні. 1917–1973 / О. Г. Мітюков. – К. : [б. в.], 1975. – 271 с.
97. Московченко Н. З історії створення центральних та місцевих архівів України / Н. Московченко // Студії з арх. справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2003. – Т. 9. – С. 7–11.
98. Національний архівний фонд України. Засоби інтелектуального доступу до документів : Короткий довідник. – К. : [б. в.], 2002. – 166 с.
99. Новохатський К. Документ Національного архівного фонду – документальна пам'ятка історії та культури: співвідношення понять / К. Новохатський // Архіви України. – 1999. – № 1–6. – С. 26–34.
100. Новохатський К. Концепція забезпечення національних інтересів України в архівній справі (проект) / К. Новохатський, Л. Скрицька (Драгомірова) // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2002. – № 8. – С. 53–79.
101. Новохатський К. Організація доступу до документів Національного архівного фонду України та використання архівної інформації / К. Новохатський // Архіви України. – № 3–4. – 2008. – С. 75–83.
102. Новохатський К. Правове регулювання відповідальності за порушення архівного законодавства в Україні / К. Новохатський // Архіви України. – № 3. – 2004. – С. 46–51.

103. Основні правила роботи державних архівів України / Держкомархів України. УНДІАСД ; За заг. ред. : Л. О. Драгомірової, К. Є. Новохатського. – К. : [б. в.], 2004. – 228 с., [105] с. дод.
104. Палієнко М. Особливості зберігання документальної спадщини у Великобританії: історичні традиції та сучасна організація [Електронний ресурс] / М. Палієнко // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2011. – Т. 19, кн. 1. – С. 43–47. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2011.pdf>. – Назва з екрана.
105. Палієнко М. Г. Архівні центри української еміграції (створення, функціонування, доля документальних колекцій) / М. Г. Палієнко. – К. : Темпора, 2008. – 688 с. : іл.
106. Папакін А. Г. Документи україніки в Національному архіві Республіки Білорусь / А. Г. Папакін // Архіви України. – 2010. – № 3–4. – С. 59–71.
107. Папакін Г. В. Загальний міжнародний стандарт архівного описування ISAD(G) та перспективи його впровадження в Україні (на прикладі фамільного фонду Скоропадських ЦДІАК) [Електронний ресурс] / Г. В. Папакін // Архіви України. – 2001. – № 4–5. – С. 3–24. – Режим доступу : [file:///D:/Downloads/ay\\_2001\\_4-5\(247\)\\_\\_1%20\(1\).pdf](file:///D:/Downloads/ay_2001_4-5(247)__1%20(1).pdf). – Назва з екрана.
108. Папакін Г. Джерельна та історіографічна база дослідження історії державних установ України / Г. Папакін // Архіви України. – 2008. – № 5–6. – С. 17–19.
109. Перелік типових документів, що утворюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, організацій і підприємств, із зазначенням термінів зберігання документів / ГАУ при КМ України, УНДІАСД ; авт. : Г. В. Портнов [та ін.]. – К. : [б. в.], 1997. – 255 с.
110. Порядок створення страхового фонду документів Національного архівного фонду : СОУ 01.140.20-22892594-002:2014 [Електронний ресурс] / Держ. архів. служба України, УНДІАСД; М. Бандура (керів. розробки), К. Селіверстова. – Чинний від 2014-01-04. – К. : [б. в.], 2014. – 40 с. – (Стандарт організації України). – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/SOU-strax-fond.pdf>. – Назва з екрана.
111. Приходько Л. Ф. Фондування архівних документів: до історіографії проблеми / Л. Ф. Приходько // Архіви України. – 2010. – № 1. – С. 91–116.
112. Програма розвитку галузевої науки на 2016–2020 рр. [Електронний ресурс] / Держ. архів. служба України, УНДІАСД. – К. : [б. в.], 2014. – 20 с. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/program-roz-galuz-nauki.pdf>. – Назва з екрана.
113. Санцевич А. В. Роль архівів у розвитку історичної науки / А. В. Санцевич // Архіви України. – 1988. – № 3. – С. 19–25.
114. Селіверстова К. Експертиза цінності документів : уточнення поняття та його змісту / К. Селіверстова // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 73–82.
115. Селіверстова К. Організація архівної справи в Україні: тенденції, шляхи модернізації / К. Селіверстова // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 1999. – Т. 4. – С. 33–54.
116. Селіверстова К. Особливості відбору аудіовізуальних документів на постійне зберігання [Електронний ресурс] / К. Селіверстова // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2013. – Т. 21. – С. 69–75. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2013.pdf>. – Назва з екрана.
117. Сельченкова С. В. Експертиза цінності управлінських документів : науково-методичний посібник / С. В. Сельченкова, К. Т. Селіверстова ; Укрдержархів, Укр. наук.-дослід. ін.-т архів. справи та документознавства, Спілка архівістів України, Рівнен. осередок САУ. – К. ; Рівне, 2011. – 170 с.
118. Сельченкова С. В. Організаційно-методичні засади складання списків джерел формування НАФ та списків джерел комплектування державних і комунальних архівів / С. Сельченкова // Архіви України. – 2004. – № 4–6. – С. 53–60.



119. Сельченкова С. Експертиза цінності документів недержавних організацій : організаційно-методичний аспект / С. Сельченкова // Студії з архівної справи та документознавства. – К., 2004. – Т. 11. – С. 133–137.
120. Сельченкова С. Особливості укладання відомчих переліків документів зі строками зберігання / С. Сельченкова // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2003. – Т. 9. – С. 50–51.
121. Семенов Є. В. Центральному державному науково-технічному архіву України – 40 років / Є. В. Семенов, М. А. Балишев // Архіви України. – 2009. – 6. – С. 141–147.
122. Спеціальні історичні дисципліни : [довідник] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Войцехівська І. Н. (кер. авт. кол.), В. В. Томазов, М. Ф. Дмитрієнко та ін. – К. : Либідь, 2008. – С. 192.
123. Стрийковські К. Будівництво та оснащення архівів // Студії з арх. справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2000. – Т. 6. – С. 127–133.
124. Тасиц Н. Теоретические аспекты разработки Единого классификатора документной информации Архивного фонда РФ / Н. Тасиц // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 44–49.
125. Федосов В. Методологические основы архивоведения / В. Федосов // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 11–16.
126. Федосов В. О теории архивоведения как науке / В. Федосов // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2008. – Т. 16. – 152 с.
127. Ходоровський М. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України : історія, джерельна база, сьгоднішні реалії / М. Ходоровський // Архіви України. – 2008. – Вип. 1–2. – С. 6–8.
128. Хомич І. Історія архівної справи в Україні у другій половині 1960-х – 2010 рр. (історіографія) [Електронний ресурс] / І. Хомич // Студії з архівної справи та документознавства / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; [редкол. : С. Г. Кулешов (голов. ред.) та ін.]. – К. : [б. в.], 2012. – Т. 20. – С. 44–51. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/stud-2012.pdf>. – Назва з екрана.
129. Хорхордіна Т. Й. Наука об архивах и проблемы исторического образования // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. праць / Т. Й. Хорхордіна. – К. : [б. в.], 2001. – Вип. 4 : Студії на пошану Руслана Пирого. – С. 234–267.
130. Христова Н. Архівне описування : історія та аспекти подальшого розвитку [Електронний ресурс] / Н. Христова // Архіви України. – 2009. – № 3–4. – С. 21–27. – Режим доступу : [http://www.archives.gov.ua/Publicat/AU/AU\\_3\\_4\\_2009/21-27.pdf](http://www.archives.gov.ua/Publicat/AU/AU_3_4_2009/21-27.pdf). – Назва з екрана.
131. Христова Н. М. Грошова оцінка документів Національного архівного фонду України / Н. М. Христова // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2004. – Т. 11. – С. 108–111.
132. Христова Н. Архівне описування: історія та аспекти подальшого розвитку / Н. Христова // Архіви України. – 2009. – № 3–4. – С. 21–27.
133. Центральний державний архів громадських об'єднань України : Путівник / Держкомархів України. ЦДАГО України ; Авт. упоряд. : Б. Іваненко (кер.), О. Бажан, А. Кентій та ін. – К. : [б. в.], 2001. – 495 с.
134. Центральний державний історичний архів України, м. Львів : Путівник / Держкомархів України. ЦДАІЛ України ; Авт. упоряд. : О. Гневишева, У. Єцлінська, Д. Пепец та ін. – К. : [б. в.], 2001 – 410 с.
135. Центральний державний науково-технічний архів України : Путівник. Держкомархів України. ЦДНТА України ; Авт. упоряд. : Б. Іваненко (кер.), О. Бажан, А. Кентій та ін. – К. : [б. в.], 2002. – 395 с.
136. Чиркова М. Архів : сучасна полісемантичність терміну [Електронний ресурс] / М. Чиркова // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 32–36. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/studiji/2009.pdf>. – Назва з екрана.

137. Чиркова М. Архів : сучасна полісемантичність терміну / М. Чиркова // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2009. – Т. 17. – С. 32–36.
138. Чиркова М. Ю. Доступ до архівної інформації як механізм формування суспільної свідомості / М. Ю. Чиркова // Архіви України. – 2011. – № 24–30. – С. 37–45.
139. Шейко В. Концептуальні засади підготовки наукових кадрів у галузі культурології та соціальних комунікацій в Україні / В. Шейко, М. Каністратенко, Н. Кушнарченко // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 2 (127). – С. 43–44.
140. Юдіна Л. М. Особливості правового доступу до документів НАФ, що зберігаються в архівах, музеях, бібліотеках / Л. М. Юдіна // Студії з архівної справи та документознавства. – К. : [б. в.], 2004. – Т. 12. – С. 73–75.

#### **IV. Методичні розробки**

1. Виконання державними архівами України генеалогічних запитів : метод. рекомендації [Електронний ресурс] / Держкомархів України, УНДІАСД; упоряд. Н. М. Христова. – К. : [б. в.], 2006. – 17, [3] с. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/mr-geneolog%20zapytu.pdf>. – Назва з екрана.
2. Експертиза цінності документів архівної україніки з метою внесення до складу Національного архівного фонду Методичні рекомендації / укладено Селіверстовою К. Т., Ковтун М. В. – К. : [б. в.], 2008. – 23 с.
3. Застосування принципів і критеріїв експертизи цінності документів на сучасному етапі : Метод. рекомендації [Електронний ресурс] / Державний комітет архівів України, Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (УНДІАСД) ; Уклад. : (К. Т. Селіверстова (керівник теми), Л. В. Андрієвська, М. В. Ковтун, Н. М. Христова). – К. : [б. в.], 2009. – 39 с. – Режим доступу : [http://www.archives.gov.ua/Law-base/Regulations/2009-metod\\_seliverst.pdf](http://www.archives.gov.ua/Law-base/Regulations/2009-metod_seliverst.pdf). – Назва з екрана.
4. Консерваційно-профілактичне і реставраційне оброблення документів Національного архівного фонду, пошкоджених під час надзвичайних ситуацій : Метод. рекомендації / Держкомархів України. УНДІАСД ; Уклад. : О. П. Володіна, Л. В. Терещук, А. М. Яценюк, Г. А. Шекун. – К. : [б. в.], 2006. – 25 с. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/mr-konserv-i-restavr-obroblennya-dok.pdf>. – Назва з екрана.
5. Методика оцінювання фізичного стану документів : метод. рекомендації [Електронний ресурс] / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; уклад. : А. А. Майстренко, Н. В. Мурашко, Н. М. Христова. – К. : [б. в.], 2013. – 108 с. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/mr-otsinka%20fiz%20stanu.pdf>. – Назва з екрана.
6. Методичні рекомендації щодо виявлення і включення до державного реєстру національного культурного надбання, організації обліку та зберігання унікальних документальних пам'яток Національного архівного фонду України (схвалено Науково-методичною радою Держархіву Донецької обл. Протокол № 4 від 08.06.2001). – Донецьк, 2001. – 13 с.
7. Методичні рекомендації щодо застосування ДСТУ 4331:2004 «Правила описування архівних документів» [Електронний ресурс] / Держкомархів України, УНДІАСД ; упоряд. Н. М. Христова. – К. : [б. в.], 2008. – 52 с. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/pravyyla%20opysuvannja%20arch%20docum.pdf>. – Назва з екрана.
8. Методичні рекомендації щодо порядку віднесення юридичних осіб до джерел формування НАФ та укладання списків / Держкомархів України. – К. : [б. в.], 2005. – 24 с.
9. Облік документів у державних архівах України : Інструкція [Електронний ресурс] / Укрдержархів. УНДІАСД. – Упорядник Л. Ф. Приходько. – К. : [б. в.], 2014. – 171 с. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/instr-oblik-doc.pdf>. – Назва з екрана.

10. Організація роботи та ведення облікової документації експертно-перевірної комісії державного архіву. Методичні рекомендації / Упорядник: Кузнецова М. І. – К., 2010. – 16 с.
11. Основні положення організації науково-дослідної та методичної роботи в державних архівних установах України / Держкомархів України. УНДІАСД; Уклад. : І.Б. Матяш та ін. – К. : [б. в.], 2001. – 51 с.
12. Основні положення організації науково-дослідної та методичної роботи в державних архівних установах України / Держкомархів України. УНДІАСД ; Уклад. : І.Б. Матяш (кер.) та ін. – К. : [б. в.], 2001. – 51 с. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Provisions/index.php?2001-p>. – Назва з екрана.
13. Планово-звітна документація державних архівних установ України: Зб. форм / Держкомархів України. УНДІАСД; Уклад.: В.В. Синдик та ін. – К., 2000. – 142 с. : табл.
14. Складення архівних описів : метод. рекомендації [Електронний ресурс] / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; уклад. : Н. М. Христова. – К. : УНДІАСД, 2013. – 137 с. – Режим доступу : <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/mr-arch%20opysy.pdf>. – Назва з екрана.